

Coma sense sort

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que Joan Argenté publica el 1960 el llibre *El temps de tants dits*, premi Joan Salvat-Papasseit. El llibre es titula *El temps, de tants dits*.

Batussa de pa riure

Umberto Eco (*El cementiri de Praga*) recorda la famosa vinyeta doble de Caran d'Ache sobre el cas *Dreyfus*, on es veu primer una família nombrosa agermanada a taula mentre el patriarca avisa que no se n'ha de parlar i després, a la de sota, i amb un text que diu que ja n'han parlat, es veu com s'esbatussen entre ells. Però, segons l'edició de Random House Mondadori girada per Carme Arenas, no s'esbatussen pas, perquè fan dir a Umberto Eco, en descriure la vinyeta de sota, que "es veu una rialla furibunda". D'on ve aquesta misteriosa i incongruent "rialla furibunda"? Doncs ve que, en italià, 'batussa' és *rissa* i a la traductora la paraula li ha evocat la castellana *risa*.

Estrena retardada

Josep Miquel Sobrer (*La poesia dramàtica de Josep Maria de Sagarra*, Galeada) repeteix que l'estrena de l'obra *Dijous Sant* tingué lloc el 6 d'octubre del 1919, com s'ha acceptat fins ara. Si hagués consultat *La Vanguardia*, com fa en la major part de les obres de Sagarra, hauria vist que es va estrenar el 4 d'octubre, dissabte sant: l'endemà, dia 5, el diari en publicava una extensa i elogiosa crítica signada per Manuel Rodríguez Codolà.

Germanor d'estar per casa

A un dinar de germanor només poden anar-hi germans, segons el IEC. El DIEC2 manté que "germanor" vol dir "lligam entre germans". Des de l'Alcover-Moll, tots els diccionaris saben que és un sentiment que s'aplica sobretot a les persones que no són germans: "Afecte i unió com de germans" (Alcover-Moll).

Adesiara engega el rescat de tresors de la literatura catalana amb 'Hores angleses', de Ferran Soldevila

La jove editorial Adesiara, especialment sensible a les obres dels autors clàssics forasters de totes les èpoques que encara no s'havien traduït a la nostra llengua, bàsicament de narrativa, però també d'assaig i de poesia, ha decidit d'obrir una línia destinada als llibres dels autors catalans que calia posar a l'abast del lector actual, perquè pensa que és injust que no hi tingui accés –i ho fa a través d'unes edicions filològiques rigoroses i convenientment presentades. És a dir, ha decidit de rescatar tresors, però tresors no pas oblidats –perquè estan en la ment de totes les persones coneixedores de la literatura catalana, i poden ser recomanats pels millors professors i amics–, sinó desats a les biblioteques.

Ho farà a través de la col·lecció "De cor a pensa" que ha inaugurat amb el dietari *Hores angleses*, de Ferran Soldevila, publicat en plena guerra civil, un llibre que va contribuir a fixar la prosa dietarística catalana de manera determinant –a normalitzar-la, a banda d'enlairar-la al cim expressiu més alt– i que han fet seu molts lectors il·lustres, professionals o no de la literatura.

Enric Pujol, biògraf i estudiós de l'autor, és l'encarregat de presentar l'obra i l'edició, i de descriure'n la fortuna editorial, a més de recordar l'impacte que han

causat els darrers anys els nous textos íntims de l'autor descoberts. Però l'apartat de presentacions no s'atura aquí, sinó que s'enriqueix amb dos textos més. El primer és del catalanòfil anglès Alan Yates, un altre membre del club d'admiradors d'aquest llibre. Yates, un dels millors lectors de la narrativa catalana dels anys del Modernisme i del Noucentisme, hi relata la seva relació personal amb un llibre, ens informa, que va servir-li de material per a introduir els alumnes anglesos a la llengua catalana. I el segon, d'un altre lector de castellà i català a Liverpool, com Ferran Soldevila, l'historiador i finalment polític Joaquim Nadal.

El número 2 de la col·lecció és un aplec de *Tots els monòlegs* de Santiago Rusiñol, en edició de

Vinyet Panyella. Els monòlegs de Rusiñol, diu Vinyet Panyella a la introducció, són l'entrada de l'escriptor al medi teatral i se situen al punt intermedi entre la narració i l'obra de teatre. En va escriure tretze i gairebé tots foren representats en teatres públics i en vida seva. Els arguments formen part de la vida quotidiana. El monòleg interior, l'escriptura autobiogràfica i el deix malenconiós combinat amb la ironia caracteritzen el to general de les peces. Vistos globalment, els seus protagonistes pertanyen a la classe dels no triomfadors, dels qui no hi arriben, dels caiguts, dels febles. Tots evocuen un microclima tocat per l'amargor, el fatalisme i l'escepticisme, utilitzen els jocs de paraules i els sobreentesos i arrenquen la comicitat des del patetisme.

Adesiara sap que no hi ha prou lectors i propagandistes per a imposar al mercat un ritme de producció gaire alt i per això "De cor a pensa" només editarà dos o tres títols l'any. Un dels propers serà la novel·la *Revolta*, de Josep Pous i Pagès, autor, aquest sí, oblidat, si més no pels editors. Evidentment, injustament oblidat.

EL TEMPS

Ferran Soldevila va publicar el dietari *Hores angleses* el 1938, fruit de la seva estada a la Gran Bretanya.